

Székesztendős a tatai városháza

Egy század telt el az épület felett. Ott állott elődje is, ahol a jelenlegi. Földszintes volt, hullott róla a vakolat. Járda nem volt, nagyobb esőzés vagy olvadás idején sárba dobott téglákon ugrálva lehetett megközelíteni a bejáratot. A városka biráját, Nagy Mihályt sokszor gúnyolták a rozoga épület miatt.

Végre megszületett a terv egy új városháza építésére, a városi képviselő-testület határozatával, az alispáni hivatal segítségével. A közgyűlés úgy döntött, hogy a városbíró írjon ki pályázatot az új városháza építésére. A kiírt pályázatra 5 pályamunka érkezett be, melyek közül a 200 forintos pályadíjat Geschrey Antal, fővárosi építész terve kapta. Mivel az új városház épülete a régi helyére került, a képviselő-testület határozatot hozott a hivatal ideiglenes elhelyezéséről is. Megfelelő épületként a Hanningné-féle ház jött számításba a mostani Felszabadulás útja és a Béke térhez tartozó kastély és vár közötti út sarkán, melyben jelenleg a Városi Kórház szülészeti osztálya van. A továbbiakban érdemes felfigyelni az előkészületek és az építkezés gyorsaságára; egyetlen esztendőn belül lebontották a régit és felépítették az új városházát.

1885 áprilisában a „... városház építése tárgyában az összes iratok a megyei törvényhatóságához küldetnek fel jóváhagyás végett. Az ügy gyorsabb elintézése iránt pedig húsz megbízottsági tag rendkívüli gyűlés összehívása iránt Komárom vármegye főispánjához a kérvényt beadta”. Az iratok csomagolása megtörtént és az átköltözés megkezdődött. A városi hivatalok 1885. május 18-ával, hétfővel, már a Hanningné-féle házban folytatták munkájukat.

Az építési szerződést Witauschek Wenczel építőmesterrel kötötték meg, aki május 18-ával a régi épület bontási munkálataihoz kezdett. A bontást nemcsak a városi tisztségviselők, de Tata és az akkor még önálló Tóváros apraja-nagyja is figyelemmel kísérték. A bontási anyagokat a helyszínen értékesítették. Hétfőn, június 14-én megtörtént az alapköv letétel, július 27-én pedig már az ácsmunkák is megkezdődtek. 1885. októberében a külső díszítésekkel foglalkoztak és a hó végére, a homlokzatra, a város címerét is felillesztették. Rohrbacher Tata város pecsétjei és címerei (1887) című írásában ezt jegyzi meg: „... a jó tataiak még elgyönyörködnek a címerszerű zagyvalékban, amit építésünk a maga fantáziája szerint alakítván, felrakott oda...”, — majd a továbbiakban így folytatja: — „... nem kerülne sok költségre egy más, Tata régi címerével ékes, egyszerű czimerpajzsot rakni föl, czimertartóul meg, mivel a város kegyura hallgatagon beleegyezik a használatba, maradhat továbbra is a két griff...”

„A városház átvétele 1886. március 17-én és 18-án történt meg Weller Mór kir. főmérnök, Wirthl József kir. mérnök és Zongor Antal tervekészítő collaudáló bizottsági urak közreműködésével. Az építővel történt leszámolás a mellékköltségek összevetésével az épület 20 000 forintba került” — írta 1886. március 27-i számában a Tata-Tóvárosi Híradó. Április 12-én megkezdődött a beköltözködés. Csalódsást keltett, hogy az első beköltözők „az adókövető bizottság” alkalmazottai voltak.

Az épület középső, ereszt alatti részén három márványtábla olvasható: TATA VÁROSA — ÉPÜLT 1885 — A KÖZÜGYÉRT El is készültek az épület falai és tetőzete 1885-ban, de a használatbavételre csak 1886-ban került sor.

A városháza földszintjén két bolthelyiség is helyet kapott. Az első bérlők, a mai házasságkötő terem helyén Schweiz Henrik divatáru-kereskedő, a kaputól jobbra eső részen pedig Takátsy és Farkas társas-cégű papirkereskedők. A boltok 1934-ben megszűntek és akkor az épület külseje a mai alakzatot vette fel.

Az épület további sorsával kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy Esterházy Miklós gróf megbízásából 1888-ban Pállik Béla festőművész, aki egyúttal a tatai grófi színház igazgatója is volt, a városháza dísztermének mennyezetét egy figurális képcsoporttal látta el. A munkát nem fizették ki, és a gróf Pállikot eltanácsolta az uradalomtól. Pállik — távozása után — követelte a freskó árát, de a gróf elutasította azzal, hogy évi 3000 forintos fizetést kapott és távozásakor végkielégítette. Egymást követő fellebbezésekkel megindult a nyolc évig tartó pereskedés. 1897. május 7-én, a gróf meghalt, az örökösök továbbra sem fizettek, végül kúriai döntéssel a perből Pállik került ki győztesen.

Strobel Árpád